

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра психології та педагогіки**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-
педагогічної та навчальної
роботи

Анатолій МАРТИНЕНКО

«08» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

З ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ ПРАКТИКИ

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)

освітньої програми Практична психологія
(назва освітньої програми)

спеціальності 053 Психологія
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Handwritten signature

Робоча програма з пропедевтичної практики (психолога-стажиста) для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 «Психологія».

Складена відповідно до освітньої програми «Практична психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2024 року.

Розробник: Хоменко Є.Г., доцент кафедри психології та педагогіки, кандидат психологічних наук

Погоджено

Гарант освітньої програми

Євгенія ХОМЕНКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від «27» серпня 2024 року № 1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки

«27» серпня 2024 року

Вікторія ШЕВЧУК

Схвалено навчально-методичною комісією
факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії
факультету філології, психології та педагогіки

Віктор ЧЕРНИШОВ

« 29 » серпня 2024 року

1. Опис пропедевтичної практики (психолога-стажиста)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	обов'язкова
Загальна кількість годин – 90		
	Спеціальність <u>053</u> <u>Практична психологія</u>	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		2-й
		Самостійна робота
		90 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Пропедевтична практика є складовою частиною підготовки фахівців з Практичної психології. Метою пропедевтичної практики є формування у студентів професійної компетентності психолога на основі теоретичних знань з психології; можливість апробації і розвитку професійно значущих якостей та опанування основами роботи з дітьми різних вікових категорій, їх батьками і вчителями; сприяння значному просуванню на шляху професійного вдосконалення, індивідуалізації прийомів їх діяльності.

Завдання пропедевтичної практики:*

- закріпити теоретичні знання з дисципліни загальної психології;
- вивчити досвід роботи практичного психолога, особливості функціонування Психологічної служби – змісту та завдань;
- набути практичного досвіду по веденню документації практичного психолога;
- набути практичний досвід написання звітів психодіагностичного дослідження;
- вивчити кращий досвід роботи практичного психолога на базі практики.

* Завдання може змінюватися в залежності від запиту або специфіки установи-базы практики. Потребує попереднього узгодження з методистом від ЗВО та бази практики.

Проходження пропедевтичної практики дозволить сформувати наступні компетентності:

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

Спеціальними компетентностями є:

- СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.*
СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

3. Передумови для проходження пропедевтичної практики

Передумовою проходження пропедевтичної практики є дисципліни: «Загальна психологія», «Психологічна служба в закладах освіти».

4. Очікувані результати проходження пропедевтичної практики

Формулювання результатів проходження пропедевтичної практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Програмні результати практики за ОПП:

- ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.*
ПР5. Самостійно обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги
ПР6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження
ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців
ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника
ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку
ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- диференційований залік;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- звіт;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. Програма пропедевтичної практики

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами пропедевтичної практики можуть бути освітні організації, де повноцінно функціонує Психологічна служба. Перевага віддається закладам середньої освіти. Підставою для призначення конкретного закладу освіти є наявність укладеного договору між

університетом та Департаментом освіти Полтавської ОВА або на підставі індивідуальних договорів та листів від інших освітніх організацій.

На визначених базах практики майбутній фахівець повинен отримати певні практичні навички виконання конкретної роботи з документацією практичного психолога, веденням журналів, написання звітів та планів роботи практичного психолога.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти

при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра психології та педагогіки. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики. По закінченні практики керівник від університету перевіряє звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи чи організації створюють нормальні умови для роботи здобувача вищої освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіт з практики.

6.3. Зміст пропедевтичної практики та розподіл бюджету часу

За період пропедевтичної практики здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст пропедевтичної практики (психолога-стажиста) визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні (90 год) для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розподіл часу пропедевтичної практики

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, год.
1	2	3
1	а) Планування та облік діяльності практичного психолога Психологічної служби Ознайомлення з поточною документацією, річним планом роботи психолога на базі практики	18

	б) Закріплення навичок організації діяльності практичного психолога (планування роботи, регламентація часу, вибір необхідних та доцільних форм і методів, облік роботи). Скласти перспективний план діяльності в якості практичного психолога. Скласти графік роботи практичного психолога (на час проходження практики). Вести облік діяльності відповідно до вимог положення про психологічну службу на базі практики.	18
	в) Вивчення досвіду роботи практичного психолога в психологічній службі Опис використаних прийомів і засобів роботи психолога. Участь у розробці психодіагностичного або психокорекційного заходу, що проводиться під керівництвом практичного психолога.	18
2	Організація просвітницької та профілактичної діяльності практичного психолога психологічної служби. Розробити сценарій та провести просвітницький та/або профілактичний захід з використанням мультимедіа, інтерактивних вправ тощо.	30
3	Оформлення звіту та подання його на кафедру для перевірки і захисту	6
	Усього	90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Звіт з пропедевтичної практики повинен включати:

- Розроблений перспективний план діяльності практиканта в якості практичного психолога. (оформлений графік роботи практичного психолога - на час проходження практики).
- Опис структури психологічного заняття проведеного шкільним психологом, з описаними використаними прийомами і засобами роботи психолога з учнівським колективом.
- Розробка психодіагностичного або психокорекційного заходу, що проводиться під керівництвом шкільного психолога.
- Розробка профілактичного психологічного заняття (виховної бесіди) для учасників освітнього процесу на одну з актуальних тем (адаптація у середній школі, профілактика булінгу та ненасильницької поведінки серед школярів тощо).
- Заповнений індивідуальний щоденник практики, з описаними видами роботи та з характеристикою. Практичного психолога від закладу середньої освіти.

Письмовий звіт з практики разом із щоденником подається у встановлений термін (не пізніше ніж через тиждень після закінчення практики) керівнику практики від університету для перевірки, рецензування і допуску до захисту. Письмова рецензія керівника практики від кафедри заноситься до щоденника практиканта. Звіт з практики має містити відомості про виконання здобувачем вищої освіти програми практики. Обов'язковим є наявність висновків та пропозицій. Розділи і окремі питання звіту повинні бути чітко визначені, викладені в логічній послідовності і конкретизовані. Таблиці, ілюстрований матеріал, додатки повинні бути змістовими і оформленими відповідно до вимог стандартів.

8. Індивідуальні завдання

(Індивідуальні завдання не передбачено)

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження пропедевтичної практики (психолога-стажиста).

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

Шкала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.
82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання

	неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої

	освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
--	--

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті "Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка".

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження пропедевтичної практики

Шкала і критерії оцінювання результатів виконання та захисту звіту з практики

Виконання		Захист
змістової частини	оформлення	
0-50	0-10	0-40

Захист звіту практики та наявність оформленого щоденника з практики є **обов'язковими**.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, звіт з практики **до захисту не допускається**.

Змістова частина	
36-50	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту. Розділи звіту повністю розкривають зміст практики, містять вичерпний опис проведеної роботи, аналіз діяльності бази практики глибокий, проведений на високому рівні. Висновки та рекомендації логічно узгоджуються із завданнями, чіткі та обґрунтовані, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.
21-35	Здобувач вищої освіти в цілому виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Розділи звіту розкривають зміст практики, містять достатньо повний опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики здійснений на середньому рівні, не врахована частина аспектів. Висновки та рекомендації в цілому обґрунтовані, однак не повною мірою відповідають завданням, мають практичне значення для покращення діяльності бази практики, однак відсутня чіткість його визначення. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри позитивні.

6-20	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Розділи звіту в цілому розкривають зміст практики, містять опис проведеної роботи. Аналіз діяльності бази практики поверхневий, недостатньо глибокий та/або структурований. Висновки фрагментарні, частково відповідають завданням; рекомендації не аргументовані або недостатньо аргументовані. Відгуки керівника практики від підприємства та керівника практики від кафедри містять несуттєві зауваження.
0-5	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики від підприємства та/або від керівника від кафедри. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується пакетом документів бази практики. Розділи звіту частково розкривають зміст практики, містять неповний опис проведеної роботи або опис роботи відсутній. Аналіз діяльності бази практики відсутній або виконаний формально. Висновки та/або рекомендації відсутні або не відповідають програмі практики.
Оформлення	
9-10	Звіт має чітку структуру (титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина, висновки, рекомендації, список джерел літератури, додатки) та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, викладений стисло, стилістично правильно, без помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки виконані з використанням текстових та графічних редакторів, повністю відповідають змісту, виконані правильно, якісно.
6-8	Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст чіткий, але містить незначні стилістичні чи граматичні помилки. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, виконані з використанням текстових та графічних редакторів, в цілому відповідають змісту практики, але не вдало виконані або мають недоліки.
3-5	Структура звіту в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст містить значну кількість помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, виконані з використанням текстових та графічних редакторів, але не вдало підібрані та/або виконані, частково не відповідають змісту або містять помилки.
0-2	Звіт не структурований, в цілому не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики до оформлення. Текст викладений нечітко, незрозуміло, із значною кількістю помилок. Таблиці, графіки, діаграми, рисунки у звіті представлені, але не відповідають змісту та/або містять суттєві помилки або необхідний ілюстративний матеріал відсутній.
Захист	
31-40	Доповідь логічна, змістовна, структурована, може супроводжуватися якісно підготовленою презентацією. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
21-30	Доповідь в цілому розкриває зміст практики, але має несуттєві недоліки, може супроводжуватися презентацією. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.

11-20	В доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, зміст повністю не розкрито, доповідь не структурована, може супроводжуватися презентацією, презентація не повністю відображає зміст звіту. Рівень знань достатній, відповіді неповні, містять помилки.
0-10	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та/або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, виконаної під час проходження практики. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилками.

**Таблиця - Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту
звіту з практики**

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до проходження пропедевтичної практики (психолога-стажиста) для студентів спеціальності 053 «Психологія» ступеня вищої освіти «Бакалавр» усіх форм навчання. / Уклад. Є.Г. Хоменко - Полтава: Національний університету Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024. 15 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Бригадир М.Б., Бугерко Я.М., Ревасевич І.С. Загальна психологія. Збірник кейсів: навч.-метод.посіб. Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2017. 35 с.
2. Вікова та педагогічна психологія: Навч.посіб. / О.В.Скрипченко та ін. К: Каравела, 2017. 400 с.
3. Дуткевич Т. В. Загальна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 388 с.
4. Москалець В. П. Загальна психологія : підручник. Київ : Ліра-К, 2020. 564 с.
5. Савчин М. В. Загальна психологія : підручник. Вид. 3-тє, стереотип. Київ, ВЦ «Академія», 2020. 344 с.
6. Токарева Н. М., Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017. 548 с.
7. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 № 436–IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (дата звернення: 30.06.2023 р.).
8. Myers D., DeWall N., Gruber J. Psychology. London : Macmillan, 2024. 928 p.
9. Holt N., Bremner A., Vliek M. and others. Psychology: The Science of Mind and Behaviour. New York City: McGraw-Hill, 2023. 1096 p.
10. Mitterer J. Introduction to Psychology: Gateways to Mind and Behavior, International Global Edition. Cengage Learning, 2023. 736 p.

Допоміжна

1. . Психодіагностика особистості підлітка: Навчальний посібник з психологічної практики для студентів педагогічних і психологічних спеціальностей /За ред. О.Д. Кравченко, В.Ф. Моргуна. Полтава: АСМІ, 2008. 110 с.
2. Бруєнко М. О. Особливості профорієнтаційної роботи психолога із старшокласниками загальноосвітньої школи //Молодий вчений. – 2016. – №. 3. – С. 588-592.
3. Жизномірська О. Я. Специфіка роботи практичного психолога в сучасній школі //Знання. Освіта. Освіченість. 2021 – С. 25-27.
4. М'ясоїд П.А. Психологічне пізнання: історія, логіка, психологія. Київ : Либідь, 2016. 560 с.
5. Москалець В. П. Психологія особистості: підручник. Київ – Івано-Франківськ : «Нова Зоря», 2020. 435 с.
6. Основи психології : підручник / за заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. Вид.6-те. Київ : Либідь, 2006. 632 с.
7. Панок В. Професійне становлення практичних психологів: досвід і перспективи //Психологія і суспільство. – 2013. – №. 3 (53). – С. 135-141.
8. Психологічний тлумачний словник найсучасніших термінів / [В.Б. Шапар, В.О. Олефир, А.С. Куфлієвський та ін.]. Харків : Прапор, 2009. 672 с.
9. Руда Г. В. Розвиток готовності практичного психолога до взаємодії з педагогічним колективом школи : дис. – Національна Академія педагогічних наук України, 2013. 212 с.
10. Савченко С. Сутність і функції діагностико-консультативної роботи практичного психолога в загальноосвітній школі //Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2011. – №. 3. – С. 255-261.
11. Трофімов Ю.Л., Рибалка В.В., Гончарук П.А. Психологія: Підручник. 3-тє вид., стереотип. Київ: Либідь, 2001. 560 с.
12. Чаплак Я. В. Формування готовності психолога-консультанта до професійної діяльності / Я. В. Чаплак // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. серія психологічна. - 2011. - Вип. 2. - С. 253-266.
13. Kearns T., Lee D. General Psychology: An Introduction. Psychology, Sociology, Anthropology, and Social Work Open Textbooks. GALILEO, University System of Georgia, 2015. 559 p.
14. Psychological features of emotional burnout of teachers in wartime conditions / V.V. Shevchuk, L.P. Klevaka, V. I. Ishchenko // Psychological patterns of social processes and personality development in modern society : scientific monograph. – Riga : Baltija Publ., 2024. – P. 273-295.
15. G Siann, DCE Ugwuegbu (2024) [Educational psychology in a changing world](http://surl.li/cafkqg) URL: <http://surl.li/cafkqg>
16. Shriberg D., Nygaard M. A., Carlock K., Wood M., Brahm A., Flores H., Melfi L. (2023). A qualitative study of school psychologists' perceptions of social justice. *School Psychology Review*, 52(4), 464–467.

13. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3407>

2. www.education.gov.ua – веб-сторінка Міністерства освіти і науки України.
3. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки імені В. Вернадського.
4. www.ekniga.com.ua – Інформаційно-пошукова система-каталог з електронної літератури: книжки, довідники, словники, енциклопедії, підручники.
5. www.7ua.net – Електронна бібліотека: енциклопедії, словники, підручники, будь-яка література.
6. <http://psychologiya.org.ua/> – Психологія UA.